

RUIMTELIJK PROGRAMMEREN

Datum beoordeling

19 februari 2026

Buurt

Componistenbuurt, Alphen aan den Rijn

Algemeen

Aan de hand van het Alphens Ambitieweb (ontwikkeld door team ruimtelijk programmeren®) is onderstaande advies over de ambitieniveaus voor de Componistenbuurt tot stand gekomen. Het Alphens Ambitieweb is een instrument dat inzicht geeft in de bijdrage van projecten aan de geformuleerde ambities uit o.a. Gemeentelijke Omgevingsvisie, Ruimtelijk-Economische Koers en Sociale Visie.

Anleiding voor het bepalen van de ambities voor de Componistenbuurt is de start van het reconstructieproject Händelhof. Het verkregen ambitieweb dient als input voor dit reconstructieproject en kan worden gebruikt bij de beoordeling van andere projectinitiatieven binnen deze buurt.

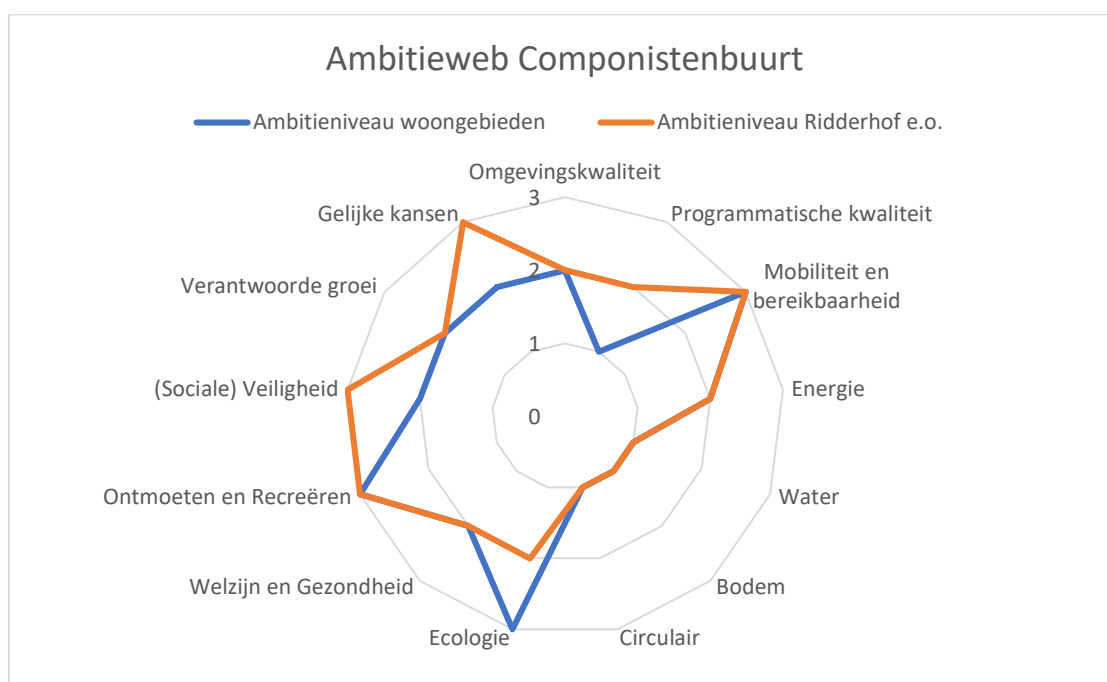
Afbeelding 1: locatie Componistenbuurt (binnen rode markering);

Beoordeling

Op 19 februari 2026 is de Componistenbuurt beoordeeld met behulp van het Alphens Ambitieweb. Alle dertien thema's zijn hierbij integraal beoordeeld en afgewogen. Zie voor het overzicht afbeelding 2.

De Componistenbuurt bestaat uit een woonwijk met daarbinnen het winkelcentrum Ridderhof. De woonwijk is grotendeels gebouwd in de jaren '70 en staat bekend om haar ruimtelijke opzet met relatief veel groenvoorzieningen. Voor de Ridderhof zijn plannen die al gedeeltelijk uitgevoerd zijn: een revitalisering van het winkelcentrum, een reconstructie van de parkeervelden en de realisatie van een appartemententoren.

Voor de locatie zijn de opgaves op gebiedsniveau vastgelegd in de gebiedsstrategie Ridderveld. In de sessie van 19 februari 2026 is de gemeentelijke ambitie onderzocht gebruikmakend van de uitkomsten van de opgestelde gebiedsstrategie. Voor de bepaling van het ambitieniveau wordt een differentiatie gemaakt tussen twee gebieden: de woongebieden binnen de Componistenbuurt en winkelcentrum Ridderhof en omgeving. De aard van deze gebieden verschilt danig van elkaar dat dit doorwerkt in de bepaling van ambitieniveaus.

Afbeelding 2: Alphens Ambitieweb per thema.

In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de ambities die zijn opgenomen in het Alphens Ambitieweb aan de hand van de hoofdthema's Ruimtelijke kwaliteit, Robuust, Natuurlijk, Vitaal en Verantwoorde Groei.

1. Ruimtelijke kwaliteit

 Omgevingskwaliteit	
Gewenst ambitieniveau woongebieden	2
Gewenst ambitieniveau Ridderhof	2

De huidige groene inrichting is een kwaliteit van de Componistenbuurt. De woongebieden van de Componistenbuurt vormen een enclave die enigszins geïsoleerd is van de omgeving. De Ridderhof is het kloppend hart van de wijk en een plek waar interactie plaatsvindt, maar dat houdt op in de wijk zelf. Het zou mooi zijn als er in de toekomst een betere verbinding is tussen de Ridderhof en de rest van de Componistenbuurt. Hierbij kan het helpen dat de fiets- en wandelroutes vanaf de Ridderhof naar de wijk aantrekkelijker worden gemaakt door doorkijken te vergroten, routes zichtbaarder te maken, te vergroenen en de verblijfskwaliteit een upgrade te geven.

 Programmatische kwaliteit	
Gewenst ambitieniveau woongebieden	1
Gewenst ambitieniveau Ridderhof	2

Winkelcentrum Ridderhof, De Bron en gezondheidscentrum Lupine zijn belangrijke voorzieningen in of in de directe nabijheid van de Componistenbuurt. Daarnaast is er een kinderopvang en school in de Liszthof, de school verplaatst op termijn naar een bredeschool aan de Preludeweg. Hierdoor ontstaat in de toekomst mogelijk een (her)ontwikkellocatie, hoewel schoollokalen ook worden aangehouden om flexibel te blijven in onderwijshuisvesting.

Voor de woningbouwopgave wordt gekeken naar verdichting rond de Ridderhof, in de overige delen van de Componistenbuurt is eventueel optoppen en woningsplitsing denkbaar. Er bestaat behoefte om de plinten van hoogbouw in de omgeving van de Ridderhof open te maken en hier werkplekken of maatschappelijke en/of commerciële functies te vestigen. Dit kan ook helpen om de sociale veiligheid en levendigheid in de buurt te vergroten.

2. Robuust

 Mobiliteit en bereikbaarheid	
Gewenst ambitieniveau woongebieden	3
Gewenst ambitieniveau Ridderhof	3

In de gebiedsstrategie is een groene fietsroute opgenomen in de groene centrale as door het woongebied (in het verlengde van Troubadourweg). Vanuit de Fietsersbond is ook het signaal gekomen dat de verschillende fietsroutes tussen de Preludeweg en Ridderhof onvoldoende verkeersveilig zijn. De huidige groene as is alleen voor voetgangersverkeer geschikt, fietsen is niet mogelijk. Het faciliteren van fietsverkeer heeft twee kanten, omdat dit ook zorgt voor meer snelheid in deze as (denk aan scootmobiel en fatbikes). De Burgemeester Bruinsslotsingel is niet conform STOMP-principes ingericht en vormt een barrière voor langzaam verkeer en interactie. De wens is om kruispunten aan te passen en veilige oversteekplaatsen te realiseren. Langzaam verkeer richting de Ridderhof vindt nu vooral zijn weg om de Componistenbuurt heen. Er ligt een kans om langzaam verkeer beter te faciliteren door het gebied heen. In de gebiedsstrategie is een wijkwandelroute door de Componistenbuurt bedacht waarbij voetgangers op een levendige manier richting de voorzieningen worden gebracht.

De garages onder (drive-in-)woningen worden in de huidige situatie niet voor parkeren gebruikt, waardoor de parkeerdruk op straat hoog is. Rond de school in de Lszthof zorgt het halen en brengen van kinderen voor gevaarlijke situaties. Hiervoor wordt een Kiss-and-Ride-strook aangelegd.

 Energie	
	<i>Gewenst ambitieniveau woongebieden</i> 2
	<i>Gewenst ambitieniveau Ridderhof</i> 2

Vanuit de technische verkenning naar gasloze oplossingen komt naar voren dat een warmtenet voor de hand ligt voor de Componistenbuurt. Dit volgt uit de nabijheid van lokale warmtebronnen zoals de Zegerplas en de rioolwaterzuivering. Het tijdstip van aanleg van het warmtenet is nog niet duidelijk. Bij ingrepen in de ondergrond moet worden voorgesorteerd op de aanleg van een warmtenet binnen de wijk. Dit betekent dat minimaal ruimte moet worden gereserveerd in de ondergrond voor de aanleg van een warmtenet.

 Water (klimaatadaptatie)	
	<i>Gewenst ambitieniveau woongebieden</i> 1
	<i>Gewenst ambitieniveau Ridderhof</i> 1

Parkeercoffers binnen de Componistenbuurt bieden mogelijkheden om water te bergen/vasthouden binnen het gebied d.m.v. waterdoorlatende verharding. Het gebied kenmerkt zich door riolering met kleine diameters. Vasthouden van water in het gebied kan de druk op het rioolstelsel (HWA) verminderen.

 Bodem	
	<i>Gewenst ambitieniveau woongebieden</i> 1
	<i>Gewenst ambitieniveau Ridderhof</i> 1

Het thema bodem is hier marginaal van toepassing, aangezien er weinig van de originele bodem intact is na ophogingen bij de bouw van de Componistenbuurt. Bodemdalingen zijn in afnemende mate een probleem in de buurt. De signalen m.b.t. zetting in de wijk zijn steeds minder ernstig van aard. Dit wijst erop dat het grootste deel van de bodemdaling al heeft plaatsgevonden.

3. Natuurlijk

 Circulair	
	<i>Gewenst ambitieniveau woongebieden</i> 1
	<i>Gewenst ambitieniveau Ridderhof</i> 1

Algemeen van belang, in dit gebied geen aandachtspunt. Voor de materialen zou gekeken kunnen worden naar met name natuurlijke materialen of hergebruik.

 Ecologie	
	<i>Gewenst ambitieniveau woongebieden</i> 3
	<i>Gewenst ambitieniveau Ridderhof</i> 2

Een kracht van de wijk is dat er al veel groen aanwezig is. De functies van het aanwezige groen kunnen echter vergroot worden, om zo veel meer bij te dragen op onder andere het gebied van ecologie en biodiversiteit. Het maaiveld-groen (beplanting) kan door soortenkeuze bijdragen aan het creëren van ecologische corridors door de buurt. Deze ecologische doelstellingen kunnen worden gecombineerd met groen dat ook een gebruiksfunctie heeft. De ruime groenstroken in de Componistenbuurt bieden kansen voor eetbaar groen, dat ook op sociaal gebied een functie kan vervullen.

4. Vitaal

	Welzijn en gezondheid	
	Gewenst ambitieniveau woongebieden	2
	Gewenst ambitieniveau Ridderhof	2

O.b.v. meest recente gezondheidsdata is met name de mentale gezondheid van zowel volwassenen als ouderen slecht en er is een zeer negatieve trend t.o.v. afgelopen jaren te zien. Wat daaruit springt is toename in aantal volwassenen én ouderen dat veel stress ervaart, suïcide gedachten heeft en een hoog risico op depressie en angststoornissen. Bij volwassenen is dit hoog risico op depressie de afgelopen twee jaar zelfs met 5% toegenomen.

Vanuit de gebiedsstrategie lijken de grootste concentraties van problemen met welzijn en gezondheid zich te concentreren in de buurten grenzend aan de Componistenbuurt. Het aantal inwoners met overgewicht, dat ernstig eenzaam is en moeite heeft met rondkomen en het aandeel broze ouderen is in de Componistenbuurt, net als in de rest van Ridderveld hoog.

Er wonen in de Componistenbuurt veel risicogroepen voor hittestress: aantal broze 65+ers en aantal ernstig eenzame volwassenen is hoog. Ook de sociale kwetsbaarheid voor hitte – aantal kwetsbare mensen met hoger risico op hittestress. Vanwege de grote hoeveelheid groen is hittestress minder een probleem in de buurt. Uitzondering daarop op basis van de klimaatkaarten is het gebied ten noorden van de Ridderhof (met woningcorporatiebezit) waarin een hoger percentage verharding aanwezig is. In dit deel is recent een reconstructie uitgevoerd en het groen in de wijk is nog niet volgroeid. Maatregel om de gevolgen van hittestress minder groot te maken is het strategisch plaatsen van drinkwaterpunten (n.b. ook in te zetten als ontmoetingspunt) in de wijk op wandelroutes naar het winkelcentrum.

	Ontmoeten en recreëren	
	Gewenst ambitieniveau woongebieden	3
	Gewenst ambitieniveau Ridderhof	3

In een buurt met toenemende sociaal-economische en culturele diversiteit, gezondheidsproblemen en oplopende eenzaamheid, zijn sterke sociale netwerken cruciaal. In de buurt wonen relatief veel jonge gezinnen en ouderen. Beide groepen leven relatief dicht bij hun woning en hebben een minder grote radius waarbinnen het leven zich afspeelt. Het stimuleren van plekken om elkaar te ontmoeten in de buurt kan bijdragen aan het sociale leven en de mentale gezondheid van deze groep inwoners. De fysieke ruimte en het groen in de wijk biedt mogelijkheden om deze plekken te creëren en de sociale samenhang binnen de woonwijk te vergroten. Dit vraagt om een omvorming van esthetisch (kijk)groen naar beleefbaar groen. Ook het openen van plinten voor ontmoetingsruimten voor bewoners biedt kansen.

Sociale veiligheid

Gewenst ambitieniveau woongebieden	2
Gewenst ambitieniveau Ridderhof	3

De anonimiteit in de Componistenbuurt is hoog. Er bestaan veel meldingen vanuit de politie en jongerenwerkers met betrekking tot het ervaren van onveiligheid. Dit concentreert zich met name rond het winkelcentrum Ridderhof. De bewonerscommissie van de Valeriusflat slaat bijvoorbeeld aan op de overlast veroorzaakt door arbeidsmigranten. Ook bestaan er zorgen over het open maken van de parkeergarage van de Ridderhof vanwege eerdere problemen met hangjeugd en de daarmee gepaard gaande ervaren onveiligheid. Door het creëren van levendige wandelroutes, het oplossen van fysieke verkeersbarrières en het openen van plinten en meer ontmoetingsruimten kan de sociale veiligheid worden verbeterd.

5. Inclusieve en innovatieve groei

Verantwoorde groei

Gewenst ambitieniveau woongebieden	2
Gewenst ambitieniveau Ridderhof	2

De woon-werk-balans in Ridderveld is niet in verhouding. De verhouding is nu ongeveer 90-10, wenselijk voor een vitale wijk is een verhouding 70-30. De Componistenbuurt kan een rol spelen in het op orde brengen van de woon-werk-balans van Ridderveld. Op dit moment is er al veel kleinschalige bedrijvigheid aanwezig in de onderkant van de drive-in-woningen in deze wijk. Er liggen kansen om deze (nu) solitaire bedrijvigheid meer in verbinding te laten plaatsvinden door het realiseren van gezamenlijke voorzieningen in de plinten van de flatgebouwen eromheen. Hier kunnen bijvoorbeeld ruimtes worden gecreëerd voor het ontmoeten van klanten en het versterken van het zakelijk netwerk binnen de buurt, die tegelijkertijd bijdragen aan levendigheid rond de flats.

Gelijke kansen

Gewenst ambitieniveau woongebieden	2
Gewenst ambitieniveau Ridderhof	3

De woningvoorraad in de Componistenbuurt bestaat uit huurwoningen in de verschillende flatgebouwen en in de wijk ten noorden van de Ridderhof, het overige deel van de wijk bestaat uit grondgebonden koopwoningen. Vanuit de gebiedsstrategie bestaat de wens om woningen met name toe te voegen in de directe omgeving van de Ridderhof. Vanwege de nabijheid van voorzieningen op deze locatie wordt ingezet op woningen voor senioren, kleine huishoudens en inwoners met een migratie-achtergrond.

Voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de voorzieningen in de Ridderhof is de oversteekbaarheid een hekel punt. De aan het winkelcentrum grenzende uitvalswegen vormen een barrière voor de toegankelijkheid van de Ridderhof. Bij ingrepen in deze wegen zal moeten worden ingezet op het beperken van barrières en vergroten van toegankelijkheid voor zowel mensen met fysieke als mentale beperkingen volgens het beleidskader Toegankelijke Openbare Ruimte.